



ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА ГРАДА ЗВОРНИК
ЗА 2019. ГОДИНУ

Зворник, јул 2020. године

САЖЕТАК

Извјештај о остварењу годишњег Плана имплементације Стратегије интегрисаног развоја града Зворник за период 2018-2027. година има за циљ да омогући доношење ефикасних и ефективних одлука у вези са реализацијом стратешких приоритета у областима економског развоја, друштвеног развоја и заштите животне средине те девет секторских и три стратешка циља.

Планом имплементације за 2019-2021. годину су била обухваћена 62 пројекта укупне вриједности 61.463.000 КМ. Накнадно је укључено шест пројеката укупне вриједности 6.050.000 КМ, а одбачена су два пројекта укупне вриједности 250.000 КМ. То значи да је План имплементације за 2019-2021. годину имао 66 пројеката укупне вриједности 67.263.000 КМ.

Планирано је да се за реализацију ових 66 пројеката у периоду од 2019. године до 2021. године, издвоји 47.428.000 КМ.

У 2019. години је био планиран наставак или почетак 55 од 66 пројеката. Потребна средства у износу од 23.125.000 КМ су се планирала обезбједити из буџета (3.327.000 КМ или 14%) и вањских извора (19.888.000,00 КМ или 86%)

Међутим, реализовано је 38 (69,09%) пројекта од којих је пет пројеката који су започели 2018. године или 2019. године и завршени 2019. године, а 33 пројекта која су започела 2018. године и 2019. године и настављена даље.

Утрошено је 12.367.828,47 КМ (53,48%). Од тога је 3.641.610,21 КМ (29,44%) издвојено из буџета, а 8.726.218,26 (70,56%) је добијено из екстерних извора.

Истовремено је код ентитетских органа власти резервисан скоро 31.000.000 КМ за финансирање инфраструктурних радова у оквиру реализације четири¹ од поменутих 33 пројекта. С обзиром да је било планирано да се 7.300.000,00 КМ утроши већ у 2019. години, рачунато је да ће проценат реализације прећи 85%. Међутим, потреба за претходним рјешавањем сложених имовинско-правних односа, израдом пројектно-техничке документације те добијањем сагласности и грађевинских дозвола од стране различитих нивоа власти је то онемогућила.

Ако се ови подаци упореде са подацима за 2018. годину, када је на реализацију стратешких пројеката и мјера утрошено 5.243.126,03 КМ, може се закључити да је укупан износ средстава издвојених у ту сврху 2019. године већи за чак 135,88%. Такође, ако се има у виду да је 2018. године 1.125.087,29 КМ (21,46%) било из буџета, а 4.118.038,74 КМ (78,54%) из вањских извора, јасно је да је у структури укупног износа средстава дошло до повећања учешћа буџетских и смањења учешћа донаторских средстава за око 8%.

Са аспекта стратешких приоритета и циљева, најзначајнији од започетих пројеката су:

1. Додјела подстицаја привредним субјектима кроз који су Градска управа Зворник и ЈУ Завод за запошљавање РС, Филијала Зворник наставили да подржавају 33 предузећа, 27 предузетника и 11 samozапослених,
2. Унапређење производње меса који је кроз додјелу подстицаја допринео томе да се производња јунећег меса повећа за 13,56% (са 367.200 кг у 2018. години на 417.000 кг у 2019. години), а производња свињског меса за 98,30% (са 171.400 кг у 2018. години на 339.900 кг у 2019. години),
3. Реконструкција постојећег и изградња новог блока ЈЗУ Болница Зворник у оквиру кога је израђена пројектна документација, рјешени имовинско-правни односи, прибављене дозволе и обезбјеђана додатна донаторска средства за изградњу и опремање новог блока,
4. Реконструкција главног објекта Дома здравља који ће допринети унапређењу услова за пружање услуга и остваривања права у области примарне здравствене заштите,
5. Изградња, реконструкција и опремање игралишта и затворених терена за лопташке, борилачке и базичне спортове у оквиру кога је настављено са изградњом фискултурне сале у Брањеви, Крижевићима и Каракају,
6. Реконструкција и санација Моста краља Александра I Карађорђевића који за циљ има да омогући безбједно одвијање пограничног пјешачког саобраћаја и кориштење кулурно-историјског наслијеђа у туристичке сврхе,

¹ Пројекти "Реконструкција постојећег и изградња новог блока Болнице", "Изградња објекта колективног становања", "Изградња објекта за потребе Окружног и Привредног суда, Правобранилаштва и Тужилаштва", "Реконструкција главног објекта Дома здравља Зворник".

7. Реконструкција и асфалтирање градских улица и локалних категорисаних и некатегорисаних путева и
8. Изградња и регулација корита ријеке Сапне и дијела корита ријеке Дрине уз чишћење каналске мреже Челопек Тршић који су се проводили у сарадњи са ЈУ Воде Српске како би се спријечило изливање и плављење земљишта и објеката и

Када су у питању секторски циљеви, може се рећи да је остварен задовољавајући напредак у погледу развоја пословних зона и капацитета за техничку подршку привреди (секторски циљ 1.1) и развоја пољопривредне производње (секторски циљ 1.2).

Дјелимично је унапријеђена доступност и квалитет услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите (секторски циљ 2.1), културних и спортских дјелатности (секторски циљ 2.3), саобраћаја те комуналне инфраструктуре и услуга (секторски циљ 3.2).

О напретку у области туризма (секторски циљ 1.3), и енергетски одрживог развоја и система управљања квалитетом ваздуха (секторски циљ 3.1) не може се још увијек говорити јер је реализација најзначајнијих планираних пројеката тек започела или је планирана за наредни период.

Макроекономски индикатори показују да је у 2019. години број предузећа повећан за 37%, број запослених за 6,6%, а просјечна нето плата за 8,6%.

На основу свега тога се може закључити да је остварен значајан напредак, али да треба наставити са издвајањем буџетских средстава, повлачењем донаторских средстава и јачањем сарадње са домаћим и међународним институцијама и организацијама у циљу успјешне реализације развојних пројеката.

1. УВОД

Стратегија интегрисаног развоја града Зворник за период 2018-2027. година (у даљем тексту: Стратегија) је израђена уз подршку заједничког пројекта Владе Швајцарске и Развојног програма Уједињених нација (УНДП) у БиХ под називом „Пројекат интегрисаног локалног развоја (ИЛДП)“.

Процес израде Стратегије оперативно је водио Развојни тим који је именован Рјешењем број 02-052-1-545/17 од 21.09.2017. године. У процесу су учествовале три секторске радне групе (за локалну економију, за друштвени развој и за заштиту животне средине) и Партнерска група као консултативно тијело које је састављено од представника јавног, приватног и цивилног сектора.

Стратегија је усвојена на 19. редовној сједници Скупштине града Зворник која је одржана 15.11.2018. године.

Саставни дио Стратегије је био План имплементације за 2018-2020. годину. Након њега је усвојен План имплементације за 2019-2021. годину (у даљем тексту: План имплементације). Ријеч је трогодишњим планским документима који садрже детаљне податке о пројектима и мјерама који се реализују у првој години те дају оквир за провођење тих и других пројеката и мјера у наредне двије године.

У процесу израде ових докумената, који је водила Служба за јавне набавке, управљање развојем и међународну сарадњу, односно Одсјек за управљање развојем и међународну сарадњу, учествовале су све унутрашње организационе јединице Градске управе града Зворника, чланови Развојног тима и Партнерске групе.

Извјештај о остварености Плана имплементације (у даљем тексту: Извјештај) је припремила Служба за јавне набавке, управљање развојем и међународну сарадњу, односно Одсјек за управљање развојем и међународну сарадњу на основу података који су прикупљени од организационих јединица задужених за реализацију и/или праћење планираних пројеката и мјера, а уз кориштење Алата за праћење имплементације Стратегије (АПИС).

Извјештај садржи квантитативне показатеље и квалитативни осврт на реализацију планираних пројеката и мјера у 2019. години, као и поуке и препоруке за наредни период.

2. ВИЗИЈА, СТРАТЕШКИ И СЕКТОРСКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА

2.1. Визија

Зворник - отворен и послован, град на води који спаја традицију и нове вриједности и пружа једнаке могућности за свакога.

2.2. Стратешки циљеви

Стратешки циљ 1: Унаприједити стање привреде за креирање и одрживост нових радних мјеста.

Стратешки циљ 2: Унаприједити квалитет друштвеног живота на подручју града Зворник.

Стратешки циљ 3: Одговорно управљање животном средином.

2.3. Секторски циљеви

Економски развој

Секторски циљ 1.1: Унаприједити амбијент за инвестиције.

Секторски циљ 1.2: Подстаћи развој пољопривреде на подручју града Зворника.

Секторски циљ 1.3: Унаприједити туристичку понуду града Зворника.

Друштвени развој

Секторски циљ 2.1: Унаприједити доступност и квалитет услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите.

Секторски циљ 2.2: Побољшати доступност и квалитет формалног и неформалног образовања.

Секторски циљ 2.3: Обезбједити услове за развој културних и спортских дјелатности

Заштита животне средине

Секторски циљ 3.1: Обезбједити енергетски одржив развој и унаприједити систем управљања квалитетом ваздуха.

Секторски циљ 3.2: Унаприједити услове за несметано одвијање саобраћаја.

Секторски циљ 3.3: Унаприједити квалитет и доступност комуналних услуга.

3. КЉУЧНИ ПРИОРИТЕТИ И ФОКУСИ ЗА 2019. ГОДИНУ

3.1. Кључни приоритети и фокуси економског сектора

Кључни приоритети економског сектора у 2019. години су били развој пословних зона и пружање техничке и финансијске подршке домаћим и страним инвеститорима приликом покретања и/или ширења пословања те давање подстицаја и стручне подршке пољопривредницима који се баве повртларством, воћарством и сточарством као гранама са потенцијалом за развој.

3.2. Кључни приоритети и фокуси друштвеног сектора

Током 2019. године фокус друштвеног развоја је био на унапријеђењу доступности и квалитета услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите кроз јачање капацитета Градске управе, опремање ЈЗУ Дом здравља, реконструкцију постојећег и изградњу новог блока ЈУ Болница те едуковање запослених у надлежним јавним установама и релевантним невладиним и привредним организацијама из области јавног здравља.

У области образовања, културе и спорта, приоритет је имало обезбјеђивање услова за несметан рад ЈПВОУ Дјечији вртић „Наша радост“, субвенционисање превоза ученика, унапређење материјално-техничких услова у основним и средњим школама кроз реконструкцију мокрих чворова, набавку дидактичког материјала и изградњу физкултурних сала, додјељивање студентских стипендија, пружање подршке организовању традиционалних културних и спортских догађаја.

3.3. Кључни приоритети и фокуси сектора заштите животне средине

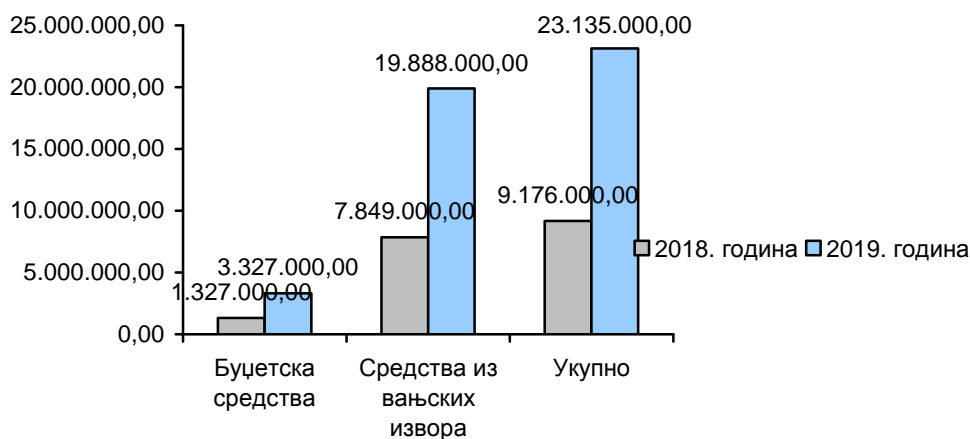
У сектору заштите животне средине у 2019. години фокус је био на реконструкцији старог пјешачког моста, изградњи паркинга мјеста, реконструкцији градских улица, асфалтирању путева у мјесним заједницама, уређењу ријечних корита (Дрина, Сапна) те изградњи водоводне и канализационе мреже.

4. ПРЕГЛЕД ПРИОРИТЕТНИХ ПРОЈЕКТА И ОКВИРА ЗА ЊИХОВО ФИНАНСИРАЊЕ

Планом имплементације је обухваћено 66 пројеката од којих је из 18 економског сектора, 24 из друштвеног сектора и 24 из сектора заштите животне средине.

Планирано је да се у 2019. години реализује 55 пројекта од којих 17 припада економском сектору, 17 друштвеном сектору и 21 сектору заштите животне средине.

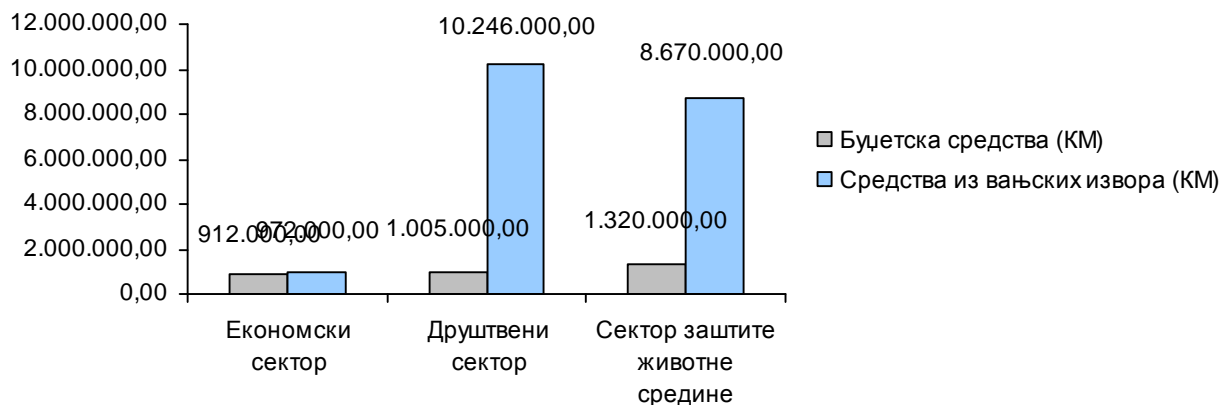
Њихова укупна вриједност је 23.135.000 КМ. Средства у том износу су се требала обезбједити из буџета у износу од 3.327.000 КМ (14%) и из вањских извора у износу од 19.888.000 (86%) међу којима су најзначајнији органи републичке и државне власти (министарства, јавне установе, агенције и сл), друге државе на основу специјалних веза (Република Србија), амбасаде (Република Бугарска и др) и међународне организације (Развојни програм Уједињених нација и др).



Слика 1. Струкура и однос планираних средстава у 2018. и 2019. години

Са претходне слике се види да је 2019. године планирано знатно више средстава него 2018. године и из буџета Града Зворника, а нарочито из вањских извора. Разлог томе је очекивани почетак реализације великих инфраструктурних пројеката уз помоћ осигураних средстава.

Секторски гледано, за пројекте економског сектора је планирано 1.884.000,00 КМ или 8,14%, за пројекте из друштвеног сектора 11.251.000,00 КМ или 48,65% и за пројекте из сектора заштите животне средине 9.990.000,00 КМ или 43,20%. Унутарсекторска структура тих средстава према изворима финансирања представљена је на слици испод.



Слика 2. Финансијска структура планираних средстава по секторима

Као што се може видјети, за економски сектор је планирано најмање, али готово исто буџетских и вањских средстава јер се кључни пројекти и мјере односе на редовну додјелу подстицаја привреди и пољопривреди. За друштвени сектор је планирано мање буџетских и далеко више вањских средстава јер обухвата комплексне пројекте и мјере који подразумевају велике инфраструктурне радове. Такви су и готово сви пројекти из сектора заштите животне средине, али је ту ипак планирано нешто више буџетских, а нешто мање средстава из екстерних извора у односу на друштвени сектор.

Тиме је направљена одређен заокрет у односу на 2018. годину. Наиме, и тада је највише укупних средстава планирано за пројекте из друштвеног сектора, затим из сектора заштите животне средине и из

економског сектора. Међутим, дошло је до промјене у погледу структуре тих средстава. Раније је највећи дио буџетских средстава био намјењен економском сектору, а сада сектору заштите животне средине. Разлог томе је превасходно укључивање пројекта реконструкције и асфалтирања градских улица и локалних категорисаних и некатегорисаних путева као редовне мјере у План имплементације.

5. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРИОРИТЕТНИХ ПРОЈЕКТА И МЈЕРА У 2019. ГОДИНИ

5.1. Имплементација приоритетних пројеката и мјера у 2019. години

Као што је већ речено, у 2019. години је планирана реализација 55 од 66 пројеката обухваћених Планом имплементације. Међутим, реализовано је 38 пројекта од којих су 33 и даље у реализацији, а пет је завршено. То значи да је дјелимично или потпуно реализовано 57,58% свих стратешких пројеката и мјера.

Табела 2. Статус реализације планираних пројеката

Сектор	Укупно планираних пројеката	Потпуно реализованих пројеката	Дјелимично реализованих пројеката	Нису започети	% Потпуно и дјелимично реализованих пројеката	% Нису започети
Економски сектор	18	0	14	4	77,78	22,22
Друштвени сектор	24	3	10	11	54,17	45,83
Сектор заштите животне средине	24	2	9	13	45,83	54,17
Укупно	66	5	33	28	57,58	42,42

Планирана вриједност завршених и дјелимично реализованих пројеката је 29.816.000 КМ што је 43,99% од укупно планиране вриједности свих стратешких пројеката и мјера.

За пет завршених пројеката је утрошено 1.197.851 КМ док је за 33 дјелимично реализованих пројекта издвојено 15.374.896,07. То значи да је укупно потрошено 16.572.747,07 КМ што је 24,45% од укупне вриједности свих стратешких пројеката и мјера.

Табела 3. Преглед реализације по вриједности стратешких пројеката

Сектор	Вриједност планираних пројеката	Вриједност потпуно реализованих пројеката	Вриједност дјелимично реализованих пројеката	% Потпуно и дјелимично реализованих пројеката
Економски сектор	9.445.000,00	0,00	3.831.298,38	40,56
Друштвени сектор	23.578.000,00	1.094.321,00	3.672.902,48	20,22
Сектор заштите животне средине	34.750.000,00	103.530,00	7.870.695,21	22,95
Укупно	67.773.000,00	1.197.851,00	15.374.896,07	24,45

Поменутих 16.572.747,07 КМ истовремено чини 55,58% од планиране вриједности пет завршених и 33 дјелимично реализованих стратешких пројеката и мјера. Од испред наведеног износа укупно утрошених средстава, 4.204.918,68 КМ (25,37%) је утрошено 2018. године, а 12.367.828,47 КМ (74,63%) 2019. године.

Тих 12.367.828,47 чини 53,46% планираних средстава за 2019. годину (23.135.000 КМ).

Из табеле која слиједи се може видјети да је од датих 12.367.828,47 КМ, 3.641.610,21 КМ или 29,44% је издвојено из буџета, а 8.726.218,26 КМ или 70,56% је добијено из вањских извора.

Табела 4. Структура планираних и реализованих средстава по секторима

Сектор	Укупно планирано	2019. година		% извори и реализација 2019. године
		Планирано	Реализовано	
Економски сектор				
Буџет	4.635.000,00	922.000,00	938.565,81	43,85
Вањски извори	4.810.000,00	972.000,00	1.202.035,63	56,15
Укупно	9.445.000,00	1.894.000,00	2.140.601,44	113,02

Друштвени сектор				
Буџет	4.190.000,00	1.005.000,00	800.691,50	35,25
Вањски извори	19.388.000,00	10.246.000,00	1.470.510,32	64,75
Укупно	23.578.000,00	11.251.000,00	2.271.201,82	20,19
Заштита животне средине				
Буџет	3.245.000,00	1.320.000,00	1.902.352,90	23,91
Вањски извори	31.505.000,00	8.670.000,00	6.053.672,31	76,09
Укупно	34.750.000,00	9.990.000,00	7.956.025,21	79,64
УКУПНО СВА ТРИ СЕКТОРА				
Буџет	12.070.000,00	3.247.000,00	3.641.610,21	29,44
Вањски извори	55.703.000,00	19.888.000,00	8.726.218,26	70,56
Укупно	67.773.000,00	23.135.000,00	12.367.828,47	53,46

Највећи дио тих средстава је уложен у пројекте из области заштите животне средине (7.956.025,21% КМ). Готово исто је дато за пројекте друштвеног (2.271.201,82 КМ) и економског (2.140.601,44 КМ) развоја. Тиме је направљен заокрет у односу на 2018. годину када је највише уложено у пројекте друштвеног развоја, мање у пројекте економског развоја и најмање у пројекте заштите животне средине. До тога је дошло превасходно због великог напретка у реализацији пројеката регулације ријечних корита ријека Сапне и Дрине, реконструкције Моста краља Александра I Карађорђевића и укључивања мјере реконструкције и асфалтирања градских улица и локалних категорисаних и некатегорисаних путева.

Ипак, када се упореди износ утрошених средстава са износом планираних средстава, може се закључити да је најбољи резултат остварен у економском сектору. Наиме, овдје је реализовано чак 113,02% планираних средстава и то најприје због тога што је додјељено око 500.000 КМ више од планираног износа подстицаја привредним субјектима.

Врло добар резултат је постигнут у сектору заштите животне средине (79,64%) – иако нису остварена сва планирана улагања у пројекте енергетске ефикасности, изградње паркинга, изградње водовода и унапређења система управљања отпадом, велики дио средстава је утрошен на раније поменуте пројекте уређења ријечних корита, реконструкције пјешачког моста и реконструкције путева.

До довољно доброг резултата се није дошло у друштвеном сектору. Ту је реализовано само 20,19% планираних средстава. Разлог томе је што су провођене процедуре кредитног задуживања или су обављане припремне активности за реализацију највећих капиталних пројеката за који су средства обезбјеђена и резервисана на рачунима ентитетских органа власти, али нису повучена и реализована у 2019. години. Ту се прије свега мисли на пројекте изградње новог блока Болнице, реконструкције главног објекта Дома здравља, затварања колективних центара, изградње зграде за потребе Окружног и Привредог суда, Правобранилаштва и Тужилаштва и изградње зграде за потребе Градске управе.

То објашњава и зашто је укупан проценат финансијске реализације средњи (53,46%)².

5.2. Преглед имплементације приоритетних пројеката и мјера по секторима у 2019. години

5.2.1. Економски сектор

У сектору економског развоја, за 2018. годину је рађено на реализацији девет, а 2019. године 17 пројеката и мјера што је скоро два пута више.

Од тих 17 пројеката, девет је започело претходне и настављено 2019. године. Од девет пројеката који су требали да буду започети 2019. године, један је одбачен тако да се требало почети са провођењем осам пројеката. Преостао је само један пројекат са чијом реализацијом треба почети у наредном периоду.

За потребе реализације свих 17 пројеката у 2019. години је планирано 1.884.000,00 КМ, Реализовано је 2.140.601,44 КМ (113,62%) од којих је 938.565,81 КМ из буџета, а 1.202.035,63 КМ из вањских извора.

² Да су обезбјеђена и резервисана средства повучена и реализована, укупан проценат финансијске реализације је могао бити чак 94,09%.

Табела 4. Статус пројеката и финансијска структура планираних и реализованих средстава у економском сектору у 2019. години

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност (КМ)	Из буџета		Из вањских извора	
			КМ	%	КМ	%
Планирано	17	1.884.000,00	912.000,00	48,41	972.000,00	51,59
У реализацији	14	2.140.601,44	938.565,81	43,85	1.202.035,63	56,15
%	82,35	113,62	102,00		123,66	

Из претходне табеле се види да је из буџета издвојено 102,00% планираних буџетских средстава и 123,66% екстерних средстава и то за реализацију 14 или 82,35% пројеката.

Преостала три пројекта су у фази припреме па планирана средства нису трошена.

Најзначајнији пројекти који су реализовани у 2019. години су:

1. Развој Пословне зоне Јадар – Влади Републике Српске је изнијет приједлог да право власништва над Пословном зоном Јадар пренесе на Град Зворник који би онда могао да врши већа улагања у уређење заједничке комуналне инфраструктуре и нуди пословну зону као инвестициону локацију. Два предузећа су напустила пословну зону, али су друга два предузећа закупила пословни простор и још два предузећа су купила привредне објекте.
2. Привлачење инвеститора у пословну зону Инжењеринг - До сада су продате 4 парцеле вриједности 732.800,00 КМ приватним инвеститорима који су уложили више од 500.000,00 КМ у изградњу и прилагођавање објеката.
3. Стварање и сертификација повољног пословног окружења (БФЦ) – крајем 2019. године, Градска управа је потписала уговор са Привредном комором Републике Српске и тако је започет процес прибављања сертификата о повољном пословном окружењу као својеврсног печата квалитета и инструмента за привлачење домаћих и страних инвеститора.
4. Додјела подстицаја привредним субјектима - Градска управа Зворник је кроз реализацију Програма додјеле подстицаја привредним субјектима у 2019. години, са 572.000 КМ подржала запошљавање код 33 предузећа и 27 предузетника, као и самозапошљавање 11 физичких лица. Истовремено је Филијала ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске у Зворнику реализовала 1.151.863 КМ.
5. Подршка подизању вишегодишњих засада воћа – Градска управа Зворник је кроз реализацију Програма подстицаја за развој пољопривредне производње у 2019. години са 27.575 КМ подржала подизање 3.000 нових садница коштичавог воћа. Тиме су извршена трајна улагања која ће генерисати приходе у наредних 15 до 20 година.
6. Унапређење пластеничке производње поврћа – пројекат је реализован уз помоћ средстава из заједничког фонда Швајцарске агенције за развој и срадњу, УНДП и Града Зворника. Додјелено је 25 пластеника површине 100м² са системом за наводњавање, одржане су двије обуке за потенцијалне кориснике и кориснике пројекта те је извршена измјена и допуна Програма за подстицаја за развој пољопривредне производње на начин да је уврштена обавеза редовног организовања обука у складу са календаром радова у пластенику и једна додјела пластеника и/или садног материјала годишње у сарадњи са донаторским организацијама.
7. Унапређење производње млијека - Градска управа Зворник је кроз реализацију Програма подстицаја за развој пољопривредне производње у 2019. години подржала производњу млијека са укупно 61.660,00 КМ.
8. Унапређење производње меса - Ријеч је о вишегодишњем пројекту чијој реализацији је допринијела додјела подстицаја за производњу и тов говеда и свиња у укупном износу од 176.502,00 КМ.
9. Подршка оснивању кластера у области пољопривредне производње - у сарадњи са ресорним министарством у Влади Републике Српске и ИФАД пројектом, Град Зворник је подржао оснивање кластера Семберија-Мајевица-Бирач у чије органе су укључени најзначајнији привредни субјекти који се баве производњом и прерадом пољопривредних производа.

5.2.2. Друштвени сектор

У сектору друштвеног развоја, у 2018. години је започето и дјелимично реализовано 10 пројеката који су настављени 2019. године. Иако је било планирано да се 2019. године започне још осам пројеката, један пројекат је одбачен, а четири су у фази припреме. На основу тога се може закључити да је 2019. године реализовано 13 пројеката.

Од тих 13 пројеката, три су завршена, а 10 настављају са реализацијом у 2020. години и касније.

За потребе имплементације свих 17 пројеката је планирано 11.251.000 КМ што је више него дупло у односу на 2018. годину (5.025.000,00 КМ). Реализовано је 2.271.201,82 КМ што је за трећину мање у односу на 2018. годину (3.144.440,66 КМ). До оваквих кретања је дошло превасходно због тога што су планирана, али нису трошена раније обезбјеђена средства за реализацију великих капиталних пројеката као што су изградња новог блока Болнице, изградња објекта колективног становања, изградња објекта за потребе Градске управе, изградња објекта за потребе Окружног и Привредног суда, Правобранилаштва и Тужилаштва.

Табела 5. Статус пројеката и финансијска структура планираних и реализованих средстава у друштвеном сектору у 2019. години

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност		Из буџета		Из вањских извора	
		КМ	%	КМ	%	КМ	%
Планирани	17	11.251.000,00		1.005.000,00	8,93	10.246.000,00	91,07
Завршени и у реализацији	13	2.271.201,82		800.691,50	35,25	1.470.510,32	64,75
%	76,47	20,19		79,67		14,35	

Ако се упореде износи средстава који су планирани и реализовани у 2019. години, може се доћи до податка да је ове године у друштвеном сектору утрошено свега 20,19% планираних средстава. Ово је резултат високог процента реализације буџетских средстава (79,67%) и ниског процента реализације средстава из вањских извора (14,35%). Да су средства за реализацију испред наведених пројеката која су обезбјеђена из вањских извора и трошена, у овом сектору би се реализовало више од 85% планираних средстава. С обзиром да је извесно да ће радови на изградњи бар три од поменутих пет објеката почети 2020. године, може се очекивати да већ наредне године ситуација буде потпуно другачија.

Табела 6. Финансијска структура средстава утрошених на завршене и на пројекте у реализацији у 2019. години

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност		Из буџета		Из вањских извора	
		КМ	%	КМ	%	КМ	%
Завршени пројекти	3	428.000,00	3,80	220.000,00	51,40	208.000,00	48,60
Пројекти у реализацији	10	1.843.201,82	16,38	580.691,50	31,50	1.262.510,32	68,50

Најзначајнији пројекти који су завршени и реализовани у 2019. години су:

1. Реконструкција постојећег и изградња новог блока ЈЗУ Болница Зворник – пројекат је започео 2018. године када је средствима Владе Републике Србије (200.000,00 КМ) и Градске управе Зворник (150.000,00 КМ) реконструисано интерно, хируршко и гинеколошко одјељење. Влада Републике Србије је донирала још 1.500.000,00 КМ за изградњу новог блока и тај новац се налази на рачуну ресорсног министарства. У току 2019. године је Влада Републике Српске донијела одлуку о финансирању изградње и опремања новог блока са додатних 26.000.000 КМ па је ЈУ Болница Зворник кренула у поступак израде пројектно-техничке документација и припреме тендерске документације, а Градска управа у поступак рјешавања имовинско-правних питања.
2. Затварање колективних центара - Пројекат се реализује у оквиру ЦЕБ II програма. Обезбјеђена су средства (2.200.000,00 КМ) за изградњу објекта социјалног становања површине око 2.300m² за 34 породице које су корисници колективног или алтернативног смјештаја. Урађено је идејно рјешење, дефинисана је парцела за градњу и издати су локацијски услови.
3. Унапређење капацитета Градске управе Зворник - Пројекат унапређења капацитета Градске управе је вишегодишњи пројекат који треба да омогући ефикасније и квалитетније пружање услуга грађанима. У току 2019. године набављено је ватрогасно возило, ватрогасни апарати, напртњаче и пумпа за потребе Професионалне ватрогасне јединице, униформе за потребе Комуналне полиције, радијски одашиљачи са пријемником за потребе Цивилне заштите. Набављене су лиценце за антивирус програм, као и услуге одржавања програма Доцу нову и Фи нова, имплементације система финансијског управљања и контроле и инсталације телефонске централе. Израђен је Елаборат о процјени ризика на радном мјесту у Градској управи. Урађена је пројектно-техничка документација за градњу зграде Градске управе и донијета одлука о кредитном задужењу. Набављено је шест рачунара, један копир апарат, три штампача, три монитора те омогућен одлазак запосленима на 66 семинара.

4. Проширење смјештајних капацитета ЈУ "Дом за старија лица" у Кисељаку – пројекат је започео 2018. године, а завршен је 2019. године. Град Зворник је уступио ЈУ „Дом за старија лица“ објекат који је реконструисан и опремљен у складу са свим релевантним законским прописима и стандардима. У то је уложено укупно 35.000 КМ. На тај начин је омогућен смјештај 39 старијих лица просјечно сваког мјесеца током 2019. године.
5. Проширивање капацитета ЈПВОУ Дјечији вртић „Наша радост“ – Град Зворник је 2018. године уложио 651.321,00 КМ из кредита у куповину простора површине 500 м² за потребе ове установе. Током 2019. године је Град уложио додатних 200.000 КМ, а Кабинет председнице Републике Српске 199.000 КМ у опремање овог простора. Тиме су створени услови за запошљавање 13 радника и укључивање 380 дјеце у систем предшколског образовања.
6. Дигитализација бископа у ЈУ „Дом омладине“ Зворник – пројекат је укључен у План имплементације и донијета је одлука о кредитном задужењу у сврху набавке опреме за биоскоп у ЈУ „Дом омладине“ уз помоћ које би се могли приказивати филмови савремене продукције и обогатити програм ове установе, а тиме и културни и уопште друштвени живот у граду Зворнику.
7. Изградња, реконструкција и опремање игралишта и затворених терена за лопташке, борилачке и базичне спортове - Пројекат је вишегодишњи и обухвата мање пројекте који имају за циљ изградњу, реконструкцију и опремање игралишта и затворених терена за лопташке, борилачке и базичне спортове под којима се мисли и на школска игралишта и физкултурне сале које се користе за одржавање тренинга у организацији спортских клубова. У 2019. години је настављено са изградњом физкултурних сала у Брањеви, Крижевићима и Каракају. Уз помоћ донаторских средстава Републике Србије (200.000,00 КМ), реконструисана је мала физкултурна сала при ЈУ ОШ „Свети Сава“ у Зворнику. Кроз пројекат „Смањење фактора здравствених ризика у БиХ“ који је проводило Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске, уређено је игралиште при ОШ „Никола Тесла“ Пилица.

Кроз поменути пројекат Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске у који су биле укључене све локалне установе и организације које се баве превенцијом болести и промоцијом здравља, подржано је укупно седам пројеката који су имали за циљ да допринесу смањењу употребе дувана и алкохола и већем практиковању правилне исхране и физичке активности међу дјецом, али и општом популацијом. Међу њима су Фестивал здравља који је организовао Град Зворник у сарадњи са пет локалних установа и клубова који су добили опрему и прилику да јавно презентују свој рад, Дани спорта у СШЦ „Петар Кочић“ Зворник и ТШЦ Зворник, као и Школица спорта при Атлетском клубу Зворник.

5.2.3. Сектор заштите животне средине

У сектору заштите животне средине, за 2019. годину је планиран 21 пројекат што је три пута више него 2018. године. Од тог 21 пројекта, два су завршена, девет се одвија према плану, а 11 су у фази припреме. При томе је један пројекат одбачен, а укључено је пет нових пројеката.

За потребе имплементације овог 21 пројекта (3 пута више него 2018. године) у 2019. години је планирано је 9.990.000 КМ (четири пута више него 2018. године).

За 11 или 52,38% тих пројеката, утрошено је 7.956.025,21 КМ или 79,64% планираних средстава. Овај резултат је далеко бољи од оног из 2018. године када је утрошено 407.988,43 или 17,21% тада планираних средстава. Разлог овоме је то што су 2018. године вршени припремни, а 2019. години грађевински радови у оквиру великих инфраструктурних пројеката.

Табела 7. Статус пројеката и финансијска структура планираних и реализованих средстава у сектору заштите животне средине

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност (КМ)	Из буџета		Из вањских извора	
			КМ	%	КМ	%
Планирани	21	9.990.000,00	1.320.000,00	13,21	8.670.000,00	86,79
Завршени и у реализацији	11	7.956.025,21	1.902.352,90	23,91	6.053.672,31	76,09
%	52,38	79,64	144,11		69,82	

Као што се може видјети, реализовано је 144,11% буџетских средстава и 69,82 средстава из вањских извора. До толиког повећања износа реализованих буџетских средстава је дошло због скоро осам пута већих улагања у путну инфраструктуру од оних која су била планирана, као и због већих улагања у регулацију ријечних корита. Процент реализације екстерних средстава је одраз чињенице да је било

мањег утрошка обезбјеђених средстава за реконструкцију пјешачког моста и утопљавање главног објекта Дома здравља, мање обезбјеђених средстава за путну и комуналну инфраструктуру и већег утрошка обезбјеђених средстава за уређење ријечних корита.

Табела 8. Финансијска структура средстава утрошених на завршене и на пројекте у реализацији у 2019. години

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност		Из буџета		Из вањских извора	
		КМ	%	КМ	%	КМ	%
Завршени пројекти	2	103.530,00	1,04	28.530,00	27,56	75.000,00	72,44
Пројекти у реализацији	9	7.852.495,21	78,60	1.873.822,90	23,86	5.978.672,31	76,14

Најзначајнији пројекти који су завршени и реализовани у 2019. години су:

1. Замјена столарије, реконструкција крова и постављење вањске термоизолације на објекту Градске управе – Град Зворник је обезбједио подршку УНДП који је ангажовао ЦРП Тузла за израду енергетског аудита овог, али и још два јавна објекта (СШЦ „Петар Кочић“ Зворник и Технолошки факултет Зворник са Студентским центром Зворник). Тиме су стечени предуслови за припрему пројектно-техничке документације и даљу реализацију три пројекта.
2. Реконструкција и провођење мјера енергетске ефикасности на школским објектима на територији града Зворник - у школи у Ораовцу је рађена фасада и мијењан дио столарије. У школама у Скочићу, Зворнику и Челопеку је мијењана столарија, а у школи у Пилици је реконструисано 1300 м² крова. Извршена је комплетна реконструкција школе у рођевићу. Изведени су мањи радови у школама у Брањеву и Каменици.
3. Реконструкција главног објекта ЈЗУ Дом здравља Зворник – Пројекат има за циљ унапређење енергетске ефикасности објекта, али и унапређења услова за пружање услуга и остваривање права на примарну здравствену заштиту. Урађен је предмјер и предрачун радова, обезбјеђена је донација у вриједности од 1.000.000 КМ и припремљена је процедура јавних набавки. Након њеног провођења у 2020. години, започеће се са радовима.
4. Реконструкција и санација Моста краља Александра И Карађорђевића - Пројекат се проводи у оквиру међународног програма сарадње „Србија Српској“. Током 2018. године Влада Републике Србије је на рачун Владе Републике Српске пребацила 1.200.000,00 КМ, а Град Зворник је радио на прибављању дозвола и сагласности од надлежних органа власти у двије државе. Тај посао је настављен и у 2019. години да би по његовом завршетку био проведен поступак јавних набавки и започети радови (август).
5. Реконструкција и асфалтирање градских улица и локалних категорисаних и некатегорисаних путева - у 2019. години су извођени радови на градским улицама (Мајевичка, Подрињска, Видакова њива) и асфалтирано је 6.720 м пута у четири мјесне заједнице, урађено 17 пропуста и уређено и очишћено 1.230 м канала. Извршена је изгардња и санација 11.265 м макадамских локалних и некатегорисаних путева у 22 насељена мјеста на простору града. Највећи дио средстава је обезбједио Град, а мањи је дошао од републичких и државних органа власти.
6. Уређење обалоутврде корита ријеке Дрине ка Градској капији – Кроз сарадњу са ЈП „Воде Српске“ је изграђена рампа за чамце, уређена три мола, 120 м обалоутврде са стазом, постављено 120 м ограде и 16 ЛЕД сијалица, уређено 20 паркинг мјеста.
7. Изградња и регулација корита ријеке Сапне – ЈП „Воде Српске“ је обезбједило средства за извођење радова, а Град Зворник је био задужен за експропријацију земљишта у долини ријеке Сапне. Током 2019. године је изведен највећи дио радова на уређењу 4,7 км корита ријеке Сапне тако да је значајно смањен ризик од поплава у њеној долини.
8. Уређење градског парка – пројекат је реализован уз подршку Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске у оквиру раније поменутог пројекта „Смањење фактора ризика за здравље у БиХ“ и наставља се даље како би се стално радило на унапређивању услова за игру дјецe и њихов боравак на отвореном.
9. Реконструкција платоа испред Музичке школе у Зворнику – пројекат подржава Амбасада Републике Бугарске у БиХ. Радови укупне вриједности 150.000 КМ су започети 2019. године, а биће завршени 2020. године.

5.3. Кључни резултати и остварени напредак у 2019. години

На основу свих прикупљених и обрађених података о реализацији пројеката у извјештајном периоду, може се закључити да су резултати видљиви прије свега у области привреде и пољопривреде,

здравствене и социјалне заштите, предшколског и основног образовања, спорта, саобраћаја и заштите животне средине.

5.3.1. Економски развој

Секторски циљ 1.1: Унаприједити амбијент за инвестиције

Планирано је да се до 2022. године број привредних субјеката повећа за 15% у односу на 2016. годину. Према подацима Републичког завода за статистику, 2016. године је било 841, а 2018. године 900 привредних субјеката (предузетници и предузећа). То значи да је већ тада остварено повећање од 7%. Иако подаци за 2019. годину још увијек нису доступни, може се претпоставити да је дошло до додатног повећања броја привредних субјеката захваљујући реализацији пројеката и мјера из програма развоја пословних зона и капацитета за техничку подршку привреди, односно пројеката и мјера који се односе на привлачење инвеститора и додјелу подстицаја. У прилог томе говоре подаци из Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) којој је 330 предузећа предало завршне рачуне и Одјелења за привреду и друштвене дјелатности у чији регистар је уписано 830 предузетника. То би значило да је на дан 31.12.2019. године било 1.160 привредних субјеката што је за чак 37% више него 2016. године. Међутим то нису подаци који су кориштени приликом одређивања базне вриједности па за доношење коначног закључка треба сачекати објављивање истоврсних података у Статистичком годишњаку, односно у публикацији Градови и општине Републичког завода за статистику.

Други очекивани секторски исход је да се до 2022. године запосли 600 нових радника. Водећи се подацима Пореске управе који говоре да је 2016. године било 8.893, а 2018. године 9.470 запослених, може се закључити да је већ тада било 577 нових радника. На дан 31.12.2019. године је у овој установи било пријављено 9.761 запослених лица. С обзиром на то јасно је да је број запослених повећан 868 у односу на базну годину.

Све би ово значило да су очекивани секторски исходи остварени.

Секторски циљ 1.2: Подстаћи развој пољопривреде на подручју града Зворника

Пројекти подршке подизању вишегодишњих засада воћа, пластеничке производње поврћа, унапријеђења производње млијека и меса, те едукације и подршке учешћу пољопривредних произвођача на сајмовима, у већој или мањој мјери су допринијели повећању броја газдинстава и обима производње у области повртларства, воћарства и сточарства.

Године 2018. је било 649 пољопривредних газдинстава што је за 31,6% више него 2016. године. Истовремено је остварено повећање обима производње у области воћарства и сточарства за 8,9% у односу на 2016. годину.

Године 2019. је било 704 пољопривредних газдинстава што је за 8,5% више него 2018. године, односно за 42,8% више него базне 2016. године.

Ове године је остварено повећање обима производње у области производње меса (за 38% у односу на 2018. годину), али је дошло до смањења обима производње млијека (за 2,8% у односу на 2018. годину) и воћа. У области производње жита, повртларства и воћарства није било осцилација.

С обзиром да се овдје ради о вишегодишњим пројектима и мјерама који ће се проводити и сваке наредне године уз додјелу подстицаја за унапријеђење пластеничке производње поврћа, органске производње поврћа и воћа те давање подршке за изградњу капацитета за складиштење и чување поврћа и воћа, ипак је реално је очекивати да до 2020. године број газдинстава буде повећан за 50%, а обим производње у области повртларства, воћарства и сточарства за 20%, односно да секторски исходи буду остварени.

Секторски циљ 3: Унаприједити туристичку понуду града Зворника

У извјештајном периоду су само вршене припремне активности за реализацију пројеката из области туризма. Упркос томе, већ 2018. године је повећан број ноћења туриста за 190% и приход од боравишне таксе за 185% у односу на 2016. годину. Године 2019. је било 15.133 (225,5% више него 2016. године) ноћења туриста и остварен је приход од боравишне таксе у износу од 23.448,55 КМ (198,63% више него 2016. године). Све то значи да су и прије почетка реализације пројеката очекивани секторски исходи³ остварени.

³ До 2022. године повећан број ноћења туриста за 40% и приход од боравишне таксе за 25% у односу на 2016. годину.

На основу свих наведених и других доступних података, може се процијенити оствареност исхода на нивоу стратешког циља 1: Унаприједити стање привреде за крирање и одрживост нових радних мјеста.

Привредни субјекти са подручја града Зворника су 2016. године инвестирали 24.715.000 КМ, а 2018. године 47.550.000 КМ у стална средства. Иако подаци за 2019. годину још увијек нису доступни, може се закључити да се очекивани исход⁴ остварује готово сваке године.

Број запослених у 2019. години је био 9.761, а у 2016. години 8.893 што значи да је остварено повећање од 9,76%. Због тога се може очекивати да ће до краја планског периода број запослених повећати за планираних 15%.

Просјечан износ бруто плате у 2016. години је био 1.321,00, у 2017. години је био 1.326,00 КМ, у 2018. години 1.338,00 КМ, а у 2019. години 1.394,00 КМ То значи да је просјечан износ бруто плате у 2017, години био за 0,3%, у 2018. години за 1,2%, а у 2019. години за 5,5% већи него 2016. године. Уколико се такав тренд раста настави, очекивано повећање од 10% може бити остварено до краја планског периода.

О нивоу остварености четвртог стратешког исхода моће бити ријечи тек пошто буду доступни подаци о приходу привредних субјеката.

5.3.2. Друштвени развој

Секторски циљ 2.1: Унаприједити доступност и квалитет услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите

У 2019. години су настављени раније започети и започети нови пројекти који треба да доведу до повећања задовољства корисника услуга здравствене и социјалне заштите.

Настављена је реализација пројеката који се односе на набавку стоматолошких јединица са опремом и усавршавање доктора породичне медицине у ЈЗУ Дом здравља Зворник, реконструкцију постојећег и изградњу новог блока ЈЗУ Болница Зворник те на изградњу објекта социјалног становања. Завршено је проширивање ЈУ Дом за старија лица Кисељак. Започет је пројекат набавке лабораторијске опреме за ЈУ Дом здравља Зворник. У фази припреме је пројекат набавке санитетског возила за ЈУ Дом здравља Зворник и унапређења капацитета ЈУ Центар за социјални рад. Уврштен је пројекат доградње амбуланте у Брањеву.

Реализација свих ових пројеката ће сигурно допринети већој доступности и квалитету услуга социјалне и здравствене заштите, али да би се утврдило у којој мјери потребно је што прије провести испитивање задовољства корисника услуга социјалне и здравствене заштите чији резултати ће служити као полазна вриједност.

Иако су 2018. године стварни су формално-правни услови за реализацију пројекта који се односи на изградњу објекта за потребе Окружног и Привредног суда, Тужилаштва и Правобранилаштва⁵, током 2019. године није дошло до предузимања других активности. Очекује се да се то деси 2020. године и да ће се тако повећати број организационих јединица републичких институција у Зворнику и број запослених у њима и уопште, односно омогућити рјешавање спорова из надлежности окружних и привредних судова, Правобранилаштва и Тужилаштва у Зворнику.

Током 2019. године је настављен рад на унапређењу капацитета Градске управе. Осим редовног одржавања рачунарских програма и софтвера, набавке опреме и увођења система финансијског управљања и контроле, донијета је одлука о кредитном задужењу и урађена је пројектно-техничка документација за изградњу нове зграде Градске управе. Ако се настави таквим темпом, до краја планског периода ће очекивани пројектни и секторски резултати бити остварени.

Секторски циљ 2.2: Побољшати доступност и квалитет формалног и неформалног образовања

Пројекат које се односи на проширивање капацитета ЈПВОУ Дјечији вртић „Наша радост“ је завршен у 2019. години. Раније купљених 500м² простора је опремљено и запослено је 13 радника. Тако је омогућено да 380 дјеце буде обухваћено системом предшколског васпитања и образовања и да ова установа оствари приход од КМ који је за већи него 2016. године (296.756 КМ). Очекује се да се износ

⁴ До 2027. године реализовано 30.000.000 КМ домаћих и страних инвестиција

⁵ Усвојен је Закон о Правобранилаштву Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 7/18) и донијета Одлука о кредитном задужењу Градске управе у ту сврху.

прихода и даље повећава и да ће до краја планског периода достигнути и прећи очекиваних 40%.

Раније наведена улагања у школске објекте, сигурно су допринијела повећању броја ученика и наставника који су задовољни хигијенским и материјално-техничким условима. Да би се знало колико је то повећање и да ли у довољној мјери доприноси остваривању очекиваног секторског исхода⁶, неопходно је да се проведе анкета чији резултати ће бити приказани у наредном годишњем извјештају о реализацији Стратегије.

Секторски циљ 2.3: Обезбједити услове за развој културних и спортских дјелатности

Очекује се да се до 2022. године најмање 40% средстава потребних за функционисање установа и организација културе и спорта обезбјеђује из њихових сопствених и других ванбуџетских извора те да се број програмских културних и умјетничких садржаја, као и број чланова спортских клубова и рекреативаца повећа за 30% у односу на 2016. годину.

Током 2019. године је пројекат који се односи на изградњу рафтинг стазе одбачен јер је постало извјесно да се не може пронаћи поуздан партнер и да се не могу обезбједити потребна средства. Почетак три пројекта је предвиђен за 2020. годину. Укључен је пројекат који се односи на дигитализацију биоскопа ЈУ Дом омладине и донијета је одлука о кредитном задужењу у ту сврху. ЈУ Библиотека и музејска збирка је завршила пројекат мултимедијалне библиотеке за тинејџере. Највећу реализацију је имао пројекат изградње, опремања и реконструкције игралишта и затворених терена за лопташке, борилачке и базичне спортове. Међутим, то још није могло допринијети значајнијем повећању броја званичних спортских догађаја и броја закупљених термина у затвореним спортским теренима у односу на 2016. годину.

Потребно је наставити са реализацијом овог пројекта и што прије започети провођење осталих пројеката, нарочито оних из области културе, како би се до краја планског периода могли остварити на почетку наведени секторски исходи.

Реализација циљева из сектора друштвеног развоја треба да допринесе испуњавању стратешког циља 2, односно унапријеђењу квалитета друштвеног живота на подручју града Зворника које се огледа у смањивању износа социјалних давања по глави становника за 5%, повећању броја запослених кроз пројекте цјеложивотног образовања и учења за 10%, повећању броја корисника и посјетилаца установа и организација културе и спорта за 50% у односу на 2016. годину и повећању задовољства грађана услугама органа управе за 10% у односу на 2018. годину.

У 2019. години није могао бити направљен значајнији помак јер је провођење главних активности у оквиру највећих пројеката планирано за наредни период.

5.3.3. Заштита животне средине

Секторски циљ 3.1: Обезбједити енергетски одржив развој и унаприједити систем управљања квалитетом ваздуха

Од четири пројекта која се односе на провођење мјера енергетске ефикасности у јавним објектима који су у власништву Града, три су реализована током 2019. године. Укључен је и реализован и пројекат реконструкције главног објекта ЈУ Дом здравља Зворник.

Ниме, настављено је са реконструкцијом и провођењем мјера енергетске ефикасности на школским објектима. Ту је највише уложено у комплетну реконструкцију главног објекта ЈУ „Вук Караџић“ Роћевић и замјену крова на школи у Пилици. Рађено је на још пет школских објеката.

Иако је почетак пројекта који се односи на унапређење енергетске ефикасности објекта Градске управе био предвиђен за 2020. годину, он се десио ове 2019. године провођењем енергетског аудита од стране ЦРП Тузла уз подршку УНДП. Обезбјеђена је донација и припремана је јавна набавка радова на реконструкцији главног објекта Дома здравља. Како у оквиру ова два пројекта нису провођене главне активности и како је пројекат унапређења енергетске ефикасности зграде Касина планиран за 2020. годину, у извјештајном периоду није се могао остварити значајнији допринос смањењу трошкова за електричну енергију и гријање у односу на 2016. годину.

⁶ До 2022. године 70% ученика и наставника задовољно хигијенским и материјално-техничким условима у основним и средњим школама.

С обзиром да је постављање станица за мјерење квалитета ваздуха планирано за 2020. годину, подаци о концентрацији примарних загађивача у ваздуху и остварености исхода секторског циља 3.1. још увијек нису доступни.

Секторски циљ 3.2: Унаприједити услове за несметано одвијање саобраћаја

У 2019. години је израђено идејно рјешење за изградњу кружног тога на раскрсници путева М4 и М19. Извршена је замјена земљишта са АД „Водовод и комуналије“ и урађена је пројектно-техничка документација за изградњу паркиралишта на приобланом путу. Донијета је одлука о кредитном задужењу у сврху изградње гараже. Кренули су радови на реконструкцији Моста краља Александра I Карађорђевића. Све то значи да су реализовани сви планирани пројекти.

Укључен је и пројекат реконструкције и асфалтирања градских улица и локалних категорисаних и некатегорисаних путева кроз који су извођени радови на градским улицама (Мајевичка, Подрињска, Видакова њива) и асфалтирању је 6720 м пута у четири мјесне заједнице, урађењу 17 пропуста и чишћењу 1.230 м канала те изградњи и санацији 11.265 м макадамских локалних и некатегорисаних путева у 22 насељена мјеста на простору града.

Међутим, процјењује се да је просјечан годишњи дневни саобраћај на мрежи путева остао на истом нивоу. Како није успоставље систем наплате паркинга, није било ни прихода у буџету Града од наплате паркинга који би требало да служе за мјерење остварености исхода секторског циља 3.2.

Секторски циљ 3.3: Унаприједити квалитет и доступност комуналних услуга

Током 2019. године је уређивана обалоутврда корита ријеке Дрине ка Градској капији, градски парк и плато испред Музичке школе. Због тога се може претпоставити да је задовољство грађана урбаним зеленим површинама повећано. То повећање ће бити нарочито видљиво када се реализује пројекат уређења градске плаже. Да би се то могло поуздано утврдити, потребно је што прије провести испитивање ставова грађана.

Са аспекта смањења ризика од поплава, најзначајније је уређење корита ријеке Сапне и дијела ријеке Дрине, као и прочишћавање каналске мреже Челопек-Тршић. Ово ће засигурно смањити штете у случају појаве поплава.

Од четири пројекта који треба да допринесу безбједнијем и квалитетнијем водоснабдијевању, један је завршен, а три су у фази припреме.

С обзиром да дивље депоније нису чишћене ни саниране, није дошло до смањивања површине земљишта под неправилно одложеним отпадом.

АД „Водовод и комуналије“ је добило средства за реализацију пројекта успостављања система одвојеног прикупљања отпада у 2020. години тако да се тек тада могу очекивати конкретни резултати.

Када је у питању пречишћавање отпадних вода, припремљен је пројектни приједлог за изградњу пречистача у Табанцима и започело се са припремом пројектог приједлога за наставак изградње канализационе мреже са пречистачем у Брањевоу по основу јавног позива Републике Чешке. Реализација ових пројеката је предуслов за остваривање напретка у погледу количине пречишћених отпадних вода.

Утицај реализованих пројеката из сектора заштите животне средине на остварење секторских циљева и стратешког циља 3. је или минималан или се не може мјерити. Није остварен потребан помак у погледу повећања енергетске ефикасности објеката у власништву Града, смањења количина отпада одложеног на неправилан начин и повећања јавних зелених површина по становнику. Задовољство становника стањем саобраћајне инфраструктуре није испитивано. Једино је повећана покривеност домаћинстава услугама водовода за 7% од планираних 5% у односу на 2016. годину те је смањен ризик од поплава у насељима Челопек, Каракај, Економија и Тршић.

Привлачење инвеститора у пословну зону “Инжењеринг” и додјела подстицаја привредним субјектима су пројекти који доприносе економском, али и друштвеном развоју града. Они одговарају активностима и мјерама предвиђеним Стратегијом запошљавања Републике Српске 2016-2020, Стратегијом развоја малих и средњих предузећа Републике Српске 2016-2020, Стратегијом подстицања страних улагања у Републику Српску 2016-2020 и Стратегијом развоја локалне самоуправе у Републици Српској 2017-2021.

П подршка подизању вишегодишњих засада воћа, органској производњи воћа и поврћа, унапређењу пластеничке производње поврћа, унапређењу производње млијека, унапређењу производње меса и

организовању кластера су вишегодишњи пројекти који доприносе развоју пољопривреде и руралних подручја, а тиме и остваривању Стратешког плана развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Српске 2016-2020.

Пројекти везани за ЈЗУ Дом здравља Зворник, као и пројекат реконструкције постојећег и изградња новог блока ЈЗУ Болница Зворник доприносе унапређењу доступности, побољшању квалитета и повећању обима здравствених услуга. Вема су значајни за осваривање свих секторских и стратешких циљева развоја града Зворника, као и провођење Политике унапређивања здравља становништва Републике Српске до 2020. године. У обрнутом смјеру дјелује пројекат реконструкције Дома здравља јер не доприноси само повећању енергетске ефикасности јавних објеката и унапређењу услова за пружање услуга и остваривање права на примарну здравствену заштиту.

Проширење смјештајних капацитета ЈУ Дом за старија лица у Кисељаку и затварање колективних центара су пројекти који директно доприносе унапређењу система социјалне заштите, али и економској активности у заједници.

Пројекат унапређења капацитета Градске управе је вишегодишњи пројекат који треба да омогући ефикасније и квалитетније пружање услуга грађанима и привредној заједници, све у складу са Стратегијом развоја локалне самоуправе у Републици Српској 2017-2021, али и повећању енергетске ефикасности јавних објеката.

Проширивање капацитета ЈПВОУ Дјечији вртић „Наша радост“, унапређење материјално-техничких услова у основним школама те изградња, реконструкција и опремање игралишта и затворених терена за лопташке, борилачке и базичне спортове директно доприносе унапређењу квалитета предшколског и основног образовања у складу са Стратегијом развоја образовања у Републици Српској 2016-2021, те развоју спорта. Индиректно утичу на повећање броја запослених, као и броја културно-спортских садржаја.

Изградња паркиралишта на приобалном путу, изградња гараже, реконструкција и санација Моста краља Александра I Карађорђевића, изградња кржног тока, реконструкција и асфалтирање градских улица и локалних путева су пројекти који су веома значајни за несметано и безбједно одвијање саобраћаја, а тиме и за унапређење квалитета живота у урбаном подручју града. Доприносе енергетски ефикасном развоју и смањењу загађења ваздуха те побољшавају слику амбијента за инвестиције.

Уређење обалоутврде корита ријеке Дрине ка Градској капији, изградња и регулација корита ријеке Сапне, регулација дијела корита ријеке Дрине уз чишћење каналске мреже Челопек.Тршић доприносе заштити од вода (Стратегија интегралног управљања водама Републике Српске 2015-2024), односно усклађеном и просторно уравнотеженом социо-економском развоју заједнице што је на трагу Стратегије заштите природе Републике Српске.

5.5. Институционални капацитети Градске управе и сарадња са битним актерима

Послове управљања развојем у претходној години је обављала Служба за јавне набавке, управљање развојем и међународну сарадњу, односно Одсјек за управљање развојем и међународну сарадњу (у даљем тексту: Одсјек).

Одсјек је задужен за активности стратешког планирања, припрему и реализацију развојних пројеката и мјера, праћење и вредновање имплементације Стратегије и извјештавање.

Одсјек има шест запослених - шеф Одсјека, самостални стручни сарадник за анализу и праћење реализације Стратегије и развојних пројеката, самостални стручни сарадник за управљање пројектима, самостални стручни сарадник за одрживи развој и енергетску ефикасност, самостални стручни сарадник за локални економски развој и подршку пословној заједници, самостални стручни сарадник за послове локалног развоја, пројектно планирање и међународну сарадњу. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста предвиђен је још један извршиолац на радном мјесту самостални стручни сарадник за послове локалног развоја, пројектно планирање и међународну сарадњу.

Одсјек остварује сарадњу са Кабинетом градоначелника у коме је запослен самостални стручни сарадник за пројектно планирање и промоцију града и осталим организационим јединицама Градске управе у којима је најмање по један службеник задужен за учешће у процесу пројектног и стратешког планирања.

Остали актери из јавног, пословног и цивилног сектора учествују или индиректно доприносе реализацији

развојних пројеката и имплементацији Стратегије у складу са својим капацитетима.

На примјер, Филијала ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске у Зворнику, обављајући своје редовне послове који се односе на додјелу подстицаја за запошљавање, значајно допринијела остваривању секторског циља 1.1. и стратешког циља 1. ЈЗУ Болница Зворник је радила на пројектима који директно утичу на остваривању секторског циља 2.1. и стратешког циља 2. Основношколске установе су проводиле мање пројекте који су се позитивно одразили на остваривање секторског циља 2.2. и стратешког циља 2.

6. КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Основни и допунски показатељи развоја представљени су у табели испод.

Табела 9. Основни показатељи развоја

ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индикатор	Полазно стање			2018			2019		
		2017								
		Σ	М	Ж	Σ	М	Ж	Σ	М	Ж
СТЕПЕН РАЗВИЈЕНОСТИ	степен	Развијена ЈЛС			Развијена ЈЛС			Развијена ЈЛС		
Становника	број	54.407	26.803	27.604	54.407	26.803	27.604	54.407	26.803	27.604
Запослених становника	број	9.160	5.337	3.823	9.479	5.519	3.960	9.628	5.707	3.921
	%	16,83	58,26	41,74	17,42	20,59	14,34	17,69	21,29	14,20
Незапослених становника	број	4.447	2.228	2.219	3.982	1.917	2.065	3.865		
	%	8,17	8,31	8,03	7,31	7,15	7,48	7,10		
Инвестиције на територији ЈЛС (у стална средства)	износ	46.217.000			47.550.000					
Од тога, у нова стална средства (ако су подаци доступни)	износ	39.989			42.038					
Број предузећа/1000 становника	омјер	16,06			16,54			21,32		
Просјечна нето плаћа у КМ	износ	831			847			898		
Број ученика основних и средњих школа на хиљаду становника	број	102			101,41			99,76		
Социјални трансфери по глави становника	по глави	26,64			28,44			38,10		
Број љекара/1000 становника	омјер	2,11			2,26			2,68		
Износ реализованих средстава за приоритете из развојне стратегије	износ	-			4.204.918,60			12.367.828,47		

Табела 10. Допунски показатељи развоја

ДОПУНСКИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индикатор	Полазно стање			2018			2019		
		2017								
		Σ	М	Ж	Σ	М	Ж	Σ	М	Ж
Удио реализованих капиталних инвестиција у буџету ЈЛС	%	11,77			22,38			10,31		
Пољопривредних газдинстава/1000 становника	омјер	10,58			11,93			12,93		

Здравствено осигураних лица у односу на укупно становништво	број	29.364	15.386	13.978	29.709	15.240	14.469	38.187	18.611	19.576
Број активних чланова у институцијама културе	број	2.512	1.052	1.460	2.406	981	1.425	2.346	962	1384
Број активних чланова у спортским институцијама	број	2.864	2.205	659	2.514	1.961	553	1.936	1.355	601
Покривеност домаћинства са приступом контролисаној води за пиће	%	55			58			62,87		
Покривеност домаћинства одвозом чврстог отпада	%	75			82			83		
Број насељених мјеста са минимумом асфалтиране путне комуникације	број	7			5			3		
Број домаћинства без приступа електричној енергији	број	80			70			50		
Просјечна измјерена вриједност ЦО ₂ уг/м ³	тона	0.8			0.8			0.8		

Као што се може видјети, у 2019. години је било 9.628 запослених и 3.865 незапослених, док је у 2017. години било 9.160 запослених и 4.447 незапослених. Из тога произилази да је број запослених повећан за 468 или за нешто више од 5%, а да је број незапослених смањен за 582 или за скоро 13%.

Просјечна нето плата запослених је била 898 КМ што је за 8% више него у 2017. години.

Удио реализованих капиталних инвестиција у буџету града Зворника је повећан са 11,77% на чак 39,12%.

Број пољопривредних газдинстава на 1000 становника је повећан са 10,58 на 12,93%.

Истовремено је дошло до смањења активних чланова у спортским организацијама и клубовима за 578 или 23%, а у установама културе за 60 или 2,5%.

Процент домаћинства која су покривена услугом водоснабдијевања је порастао за више од 7% у односу на 2017 годину.

Код осталих показатеља развоја није било значајних осцилација.

4. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Реализација пројеката из Плана имплементације у 2019. години је добра. На то указује чињеница да је започето и реализовано 57,58% укупног броја стратешких пројеката и мјера, односно да је започето и реализовано 69,09% стратешких пројеката и мјера обухваћених Планом имплементације.

Финансијска реализација Плана имплементације у 2019. години је на средњем нивоу – реализовано је 12.367.828,47 КМ или 53,46% планираних средстава. Тих 12.367.828,47 КМ чини 18,24% укупне вриједности свих стратешких пројеката и мјера и заједно са финансијским средствима утрошеним 2018. године дају 16.572.747,07 КМ или 24,45% реализације Стратегије.

Гледано опет само за 2019. годину, из буџета је издвојено 3.237.000,00 КМ или 14%, а из вањских извора је обезбјеђено 8.72.218,26 КМ или 86% реализованих средстава. С обзиром на ограниченост буџетских средстава и доступност вањских средстава, овакво стање се може оцјенити као изузетно повољно и у наредном периоду се треба одржати.

Ако се посматра остварење секторских циљева, може се констатовати да су неки остварени и да су на добром путу да буду остварени. То се прије свега односи на циљеве из економског сектора, потом на циљеве из сектора друштвеног развоја и на крају на циљеве из сектора заштите животне средине. На први поглед се то можда не чини тако, али треба имати у виду да су 2019. године започети вишегодишњи пројекти чији резултати ће већ у 2020. и у наредним годинама дати значајан допринос остваривању свих секторских, а тиме и стратешких циљева развоја.

Треба рећи да су на основу искуства стечених приликом праћења и извјештавања о реализацији Плана имплементације 2018-2020. година, током 2019. године исправљани одређени пропусти који су раније направљени у дефинисању приоритета и њиховом интегрисању у секторске и стратешке циљеве те разрађивању пројеката и одређивању њиховог финансијског оквира и очекиваних резултата. Због тога је процес праћења и извјештавања о реализацији Плана имплементације 2019-2021. био знатно лакши. Иако је ометен ванредним стањем и ванредном ситуацијом услед епидемије вируса корона, није заустављен.

У домену запажања о квалитету управљања развојем, битно је нагласити следеће:

- План имплементације за период 2019-2021. година је припремљен у складу са Календаром за праћење реализације Стратегије,
- План имплементације за период 2019-2021. година представља наставак Плана имплементације 2018-2020. година,
- План имплементације за период 2019-2021. година је у складу са Планом капиталних инвестиција 2019-2021,
- Планови рада и извјештаји о раду одјељења и служби Градске управе за 2019. годину су у складу са План имплементације за период 2019-2021. година.

У наредном периоду посебну пажњу је потребно посветити:

- Даљем унапређењу сарадње свих актера (унутрашњих организационих јединица Градске управе, јавних установа, пословног и цивилног сектора) у процесима планирања, реализације, праћења и евалуације развојних пројеката, односно секторских и стратешких циљева.
- Планирању и реализацији пројеката и мјера које доприносе стимулисању привредног развоја - у циљу повећања привредне активности и повећању нивоа инвестиција, потребно је интензивирати активности у вези са промоцијом инвестиционих потенцијала града у земљи и иностранству, са утврђивањем оптималног модалитета за функционисање пословних зона и са уређивањем истих.
- Планирању и реализацији пројеката и мјера из области здравства, образовања, културе, спорта и јавне управе – с обзиром да се већином ради о вишегодишњим пројектима и мјерама у које су укључене друге институције и организације, јачање сарадње и комуникације са њима те успостављање система праћења реализације пројеката и мјера је од кључног значаја за праћење и извјештавање о реализацији секторских и стратешких циљева.
- Планирању и реализацији планираних те укључивању нових пројеката и мјера у сектор заштите животне средине - јасно је да неки индикатори нису добро постављени и да је реализација кључних пројеката успорена.
- Квалитетној и благовременој припреми пројектних приједлога који би се могли финансирати из вањских извора - у условима недостатка буџетских средстава за финансирање комплексних пројеката, неопходно је урадити све што је потребно како би се привукла вањска средства, односно извршити анализу расположивих фондова, као и правремену и квалитетну припрему документације која представља основ за подношење пројектних приједлога (студије изводљивости, елаборати, техничка документација и сл).